

Eesti Keskkonnaühenduste Koda
Päästame Eesti Metsad MTÜ

Kliimaministeriumile

Teie: 12.12.2024 nr 1-4/24/5988

Meie: 23.12.2024 nr 1-5/24/6477

Eesti Keskkonnaühenduste Koja ja Päästame Eesti Metsad MTÜ seisukoht Keskkonnaministri 31. jaanuari 2020. a määruse nr 10 "Keskkonnaprogrammist toetuse andmise kord ja tingimused" muutmise eelnõu kohta

Täname võimaluse eest tutvuda keskkonnaprogrammist toetuse andmise korda ja tingimusi reguleeriva määruse muutmise eelnõuga. Lühikese ajaakna tõttu jõudsimel põhjalikumalt tutvuda a oma seisukoha kujundada vaid looduskaitseprogrammi puudutavate muudatuste osas.

1) Eelnõu kohaselt on kavas määruse paragrahvi 24 täiendada lõikega 21 järgmises sõnastuses: „(21) Käesolevas määruses mõistetakse loodus- ja keskkonnakaitse valdkonna valitsusvälise organisatsiooni katusorganisatsiooni all organisatsiooni, kes ise ja kelle liikmed vastavad keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 31 lõigetele 1 ja 2. Katusorganisatsiooniks loetakse ka organisatsioon, kellel ei ole liikmeid, kuid on regionaalsed osakonnad.“

Palume teiepoolset hinnangut, kas Eesti Keskkonnaühenduste Koda (EKO) mahuks selle määratluse alla ning kui mitte, siis teeme ettepaneku sõnastust täiendada. EKO on vormilt seltsing ning KIKilt ja varasemalt Keskkonnaministeriumilt eraldatud tegevustoetuse lepingupartneriks on Sihtasutus EKO Sihtkapital. Kuigi KIK on 2024. a taotlusvooru käigus hinnangud, et asjaolude kogumis ja arvestades põhikirjas sätestatud saab Sihtasutus EKO Sihtkapital lugeda katusorganisatsiooniks olenemata sellest, et tal ei ole liikmeid nagu MTÜ-l, oleks õiguskindluse jaoks oluline, et EKO vastaks programmi tingimustele üheselt.

Ettepanek: Vaadata paragrahvi 24 lõike 21 sõnastus üle selliselt, et Eesti Keskkonnaühenduste Koda oleks abikõlblik taotleja

2) Teeme ettepaneku jätta paragrahvi 25 lõikest 7 välja ühe projekti maksimaalne suurus ehk sõnad: „ja ühe projekti maksimaalne suurus on kuni 35% alamprogrammi aastaeelarvest.“ Maksimaalse projektimahu määramises järgalt fikseerimine tekitaks ohu, et kui mõne vooru eelarvemaht kahaneb, siis EKO ei saaks taotleda rahastust senises mahus. Projektivooru eelarvemahu püsimisel on aga järgalt piiratud toetuse suurenemise võimalus, ka mitte inflatsiooni võrra. EKO tegevustoetus on püsinud samas mahus 14 aastat, samas on sel perioodil keskkonnateemadel oluliste ühiskondlike protsesside arv, õigusloome maht ja EKOLT sisendi küsimised oluliselt suurenenud.

Ettepanek: Jätta määruse paragrahvi 25 lõikest 7 välja ühe projekti maksimaalne suurus ning määrata see vajadust mööda iga voozu väljakuulutamisega KIKi poolt (sarnaselt teistele keskkonnaprogrammi alamprogrammidele).

3) Tervitame kavandatavat muudatust organisatsiooni juhtimiskulude abikõlblikuks arvamist valitsusväliste organisatsioonide toetamise alamprogrammist, kuivõrd tegevustoetuse puhul on see hädavajalik. Paneme ette sama muudatusega lugeda antud alamprogrammis abikõlblikuks ka õigusabi (sh õigusanalüüside tellimine) ja kohtukulud. Huvikaitse tegevustes on hädatarvilik vahel õigusliku analüüsi tellimine või õigusselguse saamiseks kohtusse pöördumine.

Ettepanek: paragrahvi 25 lõikes 7 asendatakse sõna „üldkulu“ sõnadega „organisatsiooni juhtimiskulu, õigusabi ja kohtukulu abikõlblik ning üldkulu“.

4) Teeme ettepaneku valitsusväliste organisatsioonide toetamise alamprogrammis rakendatavad olulised erandid, mis eelmises voozus kehtestati KIKi juhatuse otsusega (https://www.kik.ee/sites/default/files/lisa_3_lk_programmi_valitsusvaliste_organisatsioonide_toetamise_alamprogrammi_tingimuste_selgitused.pdf), õigusselguse huvides viia sisse määrusesse. Tegemist on oluliste tegevustoetuse olemusest tulenevate erisustega, mis meie hinnangul peaksid olema samas määruses:

- Mittetulundusühingutel ja sihtasutustel on toetuse osakaal kuni 100% projekti abikõlblikest kuludest
- üldkulu määraks maksimaalselt 15% abikõlblikest tööjõukuludest
- Katuseorganisatsiooni liikmete tegevustoetuse jagamise korral ei kohaldata määruse § 16 punkte 2 -4 ja 7-11.
- Toetuse kasutamist tõendatakse tegevusaruandega. Kuludokumente (arve, akt, leping jms) eraldi esitama ei pea. Põhjendatud juhtudel võib KIK kuludokumente lisaks küsida.

Samuti oli selle juhatuse otsusega määratud:

“Taotlejaks võivad olla põhikirja kohaselt loodus- ja keskkonnakaitse valdkonnas tegutsevad mittetulundusühingud ja sihtasutused, kes on Eesti äriregistris ja selles valdkonnas tegutsenud vähemalt kaks aastat alates taotlusvoozu avamisest arvates.

Ettepanek: Viia seni KIKi juhatuse otsusega sätestatud alamprogrammis rakendatavad erandid õigusselguse huvides määrusesse.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Maia-Liisa Anton

Eesti Keskkonnaühenduste Koja koordinaator